

PPCN – Písemný test pro přijímací řízení do magisterského navazujícího studia psychologie 2022 / 2023

Varianta testu: 02

ZATÍM NEOTVÍREJTE, pouze si přečtěte následující základní informace a vyčkejte na instrukce dozoru!

- Tento test je společný pro obě formy studia (prezenční i kombinovaná). Kdo se hlásí do obou forem, absolvuje jej pouze jednou.
- Během testu nesmíte opustit místnost a musíte mít vypnutá všechna elektronická zařízení. Na lavici můžete mít pouze psací potřeby a pozvánku, vše ostatní schovejte do tašek a batohů a uložte pod sebe.
- V tomto testu je celkem **60 otázek** členěných do 6 odborných oblastí.
- Mezi pěti variantami odpovědí a, b, c, d, e je vždy jen **jedna správná či nejvhodnější odpověď**.
- Za špatné odpovědi se body nestrhávají.
- Hrubé skóry z testů se převedou na percentily, které pak určí hranici pro navržení k přijetí. Informace o výsledcích testu naleznete ve svých elektronických přihláškách.
- Maximální doba na vyplnění testu je **50 minut**.
- Své **ODPOVĚDI VYPLŇUJTE POUZE DO ZÁZNAMOVÝCH ARCHŮ**, tedy nikoliv do těchto listů se zadáním otázek (poznámky si však do těchto listů dělat můžete).
- **NEZAPOMEŇTE DO ZÁZNAMOVÝCH ARCHŮ VYPLNIT:**
 - 1) SVÉ UNIVERZITNÍ ČÍSLO (číslo je uvedeno v pozvánce)**
 - 2) VARIANTU TESTU: 02**
- V případě nejasností se zeptejte dozoru.

I. Obecná a kognitivní psychologie

01. Co v kontextu výzkumu vědomí říká *teorie emergence*? Vyberte nejpřesnější odpověď.

- a) Vědomí se rodí a zostřuje v průběhu fylogenetického vývoje.
- b) Vědomí se rodí a zostřuje v průběhu ontogenetického vývoje.
- c) Vědomí je nutnou součástí každého života.
- d) Přibývá-li počet jednotlivostí, u systému jako celku se objevují nové kvality.
- e) Vědomí se po probuzení nutně spojuje s proudem vědomí před usnutím.

02. Michael Gazzaniga přinesl řadu poznatků o svobodné vůli člověka ve vztahu k mozku. Které z níže uvedených tvrzení o mozkových hemisférách pochází od tohoto badatele?

- a) S ohledem k vědomí neexistuje nic jako specializace hemisfér – je rozprostřeno po celém mozku.
- b) Vědomé rozhodnutí vzniká tehdy, když se obě hemisféry shodnou a vyšlou stejný pokyn.
- c) Pravá hemisféra dává pokyny, levá je zpětně zdůvodňuje.
- d) Pokud bychom hemisféry oddělili, jedinec ztratí vědomí a bude jednat jako automat nebo „zombie“.
- e) Vědomí mění své umístění v mozku podle toho, na jaký podnět či aktivitu se zrovna soustředíme.

03. Přibližně kolik minut po usnutí vstupuje zdravý dospělý člověk do první REM fáze?

- a) 5 minut
- b) 30 minut
- c) 60 minut
- d) 90 minut
- e) 180 minut

04. Jsou-li současně podrážděny tyčinky senzitivní na zelenou barvu a tyčinky senzitivní na modrou barvu, je signál interpretován jako

- a) žlutá barva.
- b) zelená barva.
- c) azurová barva.
- d) purpurová barva.
- e) bílá barva.

05. Která z následujících teorií percepce a/nebo zrakového rozeznávání je považována za vyvrácenou a neplatnou?

- a) teorie detektorů rysů v mozkové kůře
- b) teorie geonů
- c) trichromatická teorie
- d) teorie konstruktivní percepce
- e) teorie inteligentního vnímání Irvina Rocka

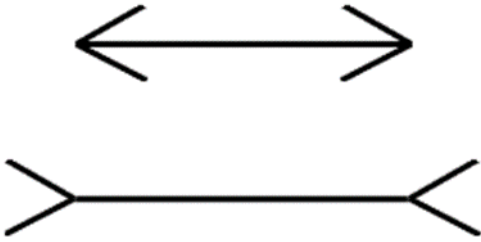
06. Slavný experiment s malým Albertem měl mimo jiné za cíl demonstrovat

- a) vyhasínání a spontánní obnovení.
- b) vrozené biologické limity při podmiňování.
- c) učení nápodobou.
- d) generalizaci stimulu.
- e) vznik experimentální neurózy.

07. Princip, kdy je posílen spoj mezi dvěma obsahy (idejemi či impresemi), jelikož se vyskytly blízko v čase či prostoru, označujeme v kontextu asocianismu jako

- a) zákon podobnosti.
- b) zákon kontrastu.
- c) zákon dotyku (kontiguity).
- d) zákon příčinnosti (kauzality).
- e) zákon živosti.

08. Jak se nazývá percepční iluze, kterou demonstruje následující obrázek?

- a) Müller-Lyerova iluze
- b) Heringova iluze
- c) horizontálně-vertikální iluze
- d) Ponzova iluze
- e) iluze kontrastu

09. Britský antropolog George Frazer popsal v knize *Zlatá ratolest* mimo jiné

- a) principy magického myšlení.
- b) heuristiku ukotvení.
- c) konfirmační zkreslení.
- d) etapy tvůrčí činnosti.
- e) princip synchronicity.

10. Která z následujících teorií NENÍ teorií emocí?

- a) James-Langeova
- b) Cannon-Bardova
- c) Schachter-Singerova
- d) ABC teorie Alberta Ellise
- e) Herzbergova dvoufaktorová teorie

II. Sociální psychologie

11. Autoři teorie odpovídajících závěrů tzv. *korespondujících inferencí* z roku 1965 jsou

- a) Heider a Kelley.
- b) Weiner a Fiske.
- c) Fishbein a Ajzen.
- d) Jones a Davis.
- e) Thomas a Znaniecki.

12. Pojem *sebemonitorování* v rámci problematiky Self zahrnující interindividuální rozdíly ve způsobu, jakým lidé upravují či regulují své chování podle toho, co si myslí, že od nich očekává okolí, zavádí

- a) J. B. Rotter.
- b) C. H. Kelly.
- c) M. Snyder.
- d) E. G. Jones.
- e) P. Zimbardo.

13. Mezi základní rozdělení *Teorií dle rozsahu NEPATŘÍ*

- a) teorie základní úrovně.
- b) teorie střední úrovně.
- c) mikroteorie.
- d) integrativní přístupy.
- e) behaviorální modely.

14. Člověk v rámci sociální interakce využívá mimo jiné i *sebeodhalení* (angl. *self-disclosure*). Na tomto procesu utváření Self se podílí jednotlivé faktory. Který z níže uvedených faktorů mezi ně NEPATŘÍ?

- a) vliv osobnosti
- b) vliv kultury
- c) vliv pohlaví
- d) vliv stanoveného cíle
- e) vliv publika či posluchačů

15. Vyberte správné označení přístupu sociálního poznávání, který bývá také označován jako *theory-driven* neboli shora dolů.

- a) konstruktivistický
- b) asocianistický
- c) sociologický
- d) fundamentalistický
- e) holistický

16. Která z uvedených komponent *třísložkového modelu postojů* NENÍ správná?

- a) konativní
- b) kognitivní
- c) emocionální
- d) kongruentní
- e) behaviorální

17. Mezi základní kritéria atribucí v *kovarianční teorii H. H. Kelleyho* patří

- a) kontingence.
- b) difuze.
- c) aliance.
- d) distance.
- e) distinktivnost.

18. Při práci na skupinových úkolech se někdy objevuje jev, kdy určití lidé ve skupině mají tendenci spoléhat se v řešení úkolu na druhé a vynakládat nižší úsilí, než kdyby pracovali samostatně. Jak se tento jev označuje?

- a) bystander efekt
- b) sociální facilitace
- c) compliance
- d) sociální lenivost
- e) skupinová polarizace

19. Vyberte, co odstartovalo zájem sociálních psychologů o efekt přihlížejících.

- a) experimentální zvidavost
- b) tragická událost
- c) prokrastinace
- d) zaměření na pozitivní emoce
- e) výzkum morálně vyspělých osobností

20. V rámci compliance, kdy dotyčný vyhoví nejdříve banálnímu požadavku a následně mnohem častěji vyhoví i náročnějším požadavkům, hovoříme o technice nazývané

- a) nízko letící balón.
- b) otevřené dveře.
- c) noha ve dveřích.
- d) vnadidlo.
- e) slaměný panák.

III. Klinická psychologie

21. Jaké základní typy bolesti rozlišujeme?

- a) akutní, maligní, chronická, procedurální, epizodická
- b) sensorická, smyslová, fyziologická, výkonová
- c) duševní, sociální, tělesná, spirituální
- d) svalová, kloubní, viscerální, útrobní, orgánová
- e) sensorická, viscerální, orgánová, svalová, smyslová

22. Jaké základní atributy smrti (v tzv. *objektivním konceptu smrti*) rozlišujeme?

- a) nevratnost, nefunkčnost, univerzálnost, příčinnost, představa o posmrtné existenci
- b) ireverzibilita, nefunkčnost, univerzálnost, kauzalita, separace
- c) strach, osamělost, separace
- d) in finem, pre finem, post finem
- e) univerzálnost, nefunkčnost, kauzalita

23. Sebepoškozování jako důsledek poruchy psychického vývoje je typické pro jedince s diagnózou

- a) schizofrenie.
- b) hraniční poruchy osobnosti.
- c) mentální bulimie.
- d) mentální retardace či autismu.
- e) mentální anorexie.

24. Jaké dvě základní terapeutické techniky jsou typické pro *logoterapii*?

- a) technika volných asociací a systematická desenzibilizace
- b) otázka po zázraku a předepisování symptomů
- c) prázdná židle a vedení vnitřního dialogu
- d) dereflexe a paradoxní intence
- e) expozice a averzivní terapie

25. Kdo poprvé použil termín *burnout syndrom*?

- a) Jaro Křivohlavý
- b) Solomon Asch
- c) Herbert Freudenberger
- d) James Lambert
- e) Alfred Adler

26. Vyberte lékovou skupinu, která patří mezi antidepresiva, ale **NEOVLIVŇUJE** hladiny 5-HT v mozku.

- a) SSRI
- b) SARI
- c) NaSSA
- d) IMAO
- e) NARI

27. Vyberte mozkový lalok, kterého se týká léze *gyrus parahippocampalis*.

- a) lobus frontalis
- b) lobus parietalis
- c) lobus occipitalis
- d) lobus temporalis
- e) lobus insularis

28. Přítomnost *Pickových tělísek* při mikroskopickém vyšetření mozkové tkáně odpovídá dle MKN-10 diagnostické kategorii

- a) demence.
- b) postencefalitický syndrom.
- c) afektivní porucha.
- d) psychotická porucha.
- e) pokročilá fáze syndromu závislosti.

29. Vyberte diagnostickou kategorii MKN-10, v rámci které jsou mimo jiné typické chronické pocity prázdnoty, narušené sebezpřijetí a možnost výskytu přechodných halucinací.

- a) pasivně-agresivní porucha osobnosti
- b) histrionská porucha osobnosti
- c) paranoidní porucha osobnosti
- d) emočně nestabilní porucha osobnosti
- e) anxiózní porucha osobnosti

30. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení.

- a) Religiózní bludy řadíme mezi bludy expanzivní.
- b) Při emoční inkongruenci neodpovídají emoce sdělovaným myšlenkám.
- c) Pregorexie postihuje těhotné ženy.
- d) Dromománie souvisí s narušením složek volního procesu.
- e) Příkladem depresivního bludu je mimo jiné blud metamorfózní.

IV. Psychodiagnostika

31. Kolik položek má inventář PSSI?

- a) 40
- b) 96
- c) 140
- d) 260
- e) 554

32. Co z uvedeného mají společné metody *Tematický apercepční test* a *Test ruky (Hand test)*?

- a) autora podnětového materiálu
- b) počet předloh
- c) časový limit administrace 25 minut
- d) skórovací systém
- e) prázdnou předlohu v závěru administrace

33. Emeritní prof. Aaron T. Beck vytvořil škálu

- a) hodnot.
- b) agresivity.
- c) psychopatie.
- d) deprese.
- e) externality.

34. Přibližná doba administrace *Krátkého testu duševního stavu (MMSE)* je

- a) 30 sekund.
- b) 2 minuty.
- c) 10 minut.
- d) 1 hodina.
- e) 2 hodiny.

35. Sebekontrola, nezávislost, strnulost a extraverté jsou faktory dotazníku/škály

- a) NEO FFI.
- b) MMPI-2.
- c) SVF-78.
- d) 16 PF.
- e) PSSI.

36. *Inkongruentní kombinace* v Rorschachově metodě značí odpovědi, v nichž

- a) je více nepravděpodobných nebo nemožných rysů přisouzených jednomu předmětu.
- b) je postulován nepravděpodobný nebo nemožný vztah mezi objekty.
- c) dva nebo více pojmů splývá do jedné odpovědi.
- d) převažují achromatické barvy.
- e) převažuje kombinace textur a barev.

37. Ve které diagnostické metodě se společně nacházejí položky zachycující impulzivitu, mělké emoce, povrchní šarm a slabou kontrolu chování?

- a) PCL-R Hareho škála psychopatie
- b) PFT-CW Rosenzweigův obrázkově frustrační test
- c) ROR-CS Rorschachův test
- d) PSSI – Inventář stylů a poruch osobnosti
- e) SES – Rosenbergova škála sebeúcty

38. Který subtest WAIS-III NENÍ součástí verbální části?

- a) informace
- b) porozumění
- c) slovník
- d) symboly
- e) podobnosti

39. Která metoda standardizovaná v ČR a používaná k diagnostice kognitivních schopností zahrnuje největší počet širších oblastí kognice (dle CHC teorie)?

- a) Wechslerův inteligenční test pro dospělé (WAIS-III)
- b) Testy kognitivních schopností Woodcock-Johnson WJ-IE II
- c) Kaufmannova hodnotící baterie pro děti (K-ABC)
- d) Stanfordský-Binetův inteligenční test (SB-IV)
- e) Wechslerův inteligenční test pro předškolní děti (WPPSI-R)

40. *Test laterality* je vyhodnocován

- a) na základě statistické normy.
- b) klinickým odhadem.
- c) na základě položek testujících horní končetiny.
- d) na základě položek testujících dolní končetiny.
- e) zařazením na pravo-levé kontinuum.

V. Metodologie

41. Jaké jsou hlavní cíle vědeckého zkoumání?

- a) rešerše, publikace, replikace
- b) tvorba teorie, tvorba hypotéz, sběr dat
- c) klasifikace, verifikace, falzifikace
- d) deskripce, predikce, explanace
- e) operacionalizace, interpretace, validizace

42. Který z uvedených autorů NENÍ spojen s vývojem analýzy kvalitativních dat pomocí metody *zakotvené teorie*?

- a) Juliet Corbinová
- b) Barney Glaser
- c) Anselm Strauss
- d) Kathleen Charmazová
- e) Jonathan Smith

43. Ve kterém z uvedených výzkumných designů se neobejdeme bez formulace hypotézy?

- a) kvalitativní evaluace
- b) případová studie
- c) experiment
- d) explorační výzkum
- e) deskriptivní výzkum

44. Mezi fenomény ohrožující validitu výsledků v psychologickém výzkumu NEPATŘÍ

- a) Hawthornský efekt.
- b) impakt faktor.
- c) efekt regrese k průměru.
- d) zkreslení elitou.
- e) placebo efekt.

45. Kolikrát budeme měřit závisle proměnnou v průběhu experimentu provedeného dle následujícího schématu?

R O X O O

R O O X O

- a) 1x
- b) 2x
- c) 3x
- d) 4x
- e) 6x

46. Kterou z metod výběru participantů popisuje následující příklad?

V rámci kvalitativního designu případové studie se snažíme zjistit, jak lidé čekající na operaci kyčelního kloubu starší 65 let prožívali restriktivní opatření v rámci pandemie covidu-19 a s ním spojené odkládání plánovaných zákroků. Oslovíme 10 pacientů vybraných lékařským týmem Ortopedické kliniky Fakultní nemocnice v Olomouci s žádostí o poskytnutí výzkumného rozhovoru.

- a) lavinový výběr
- b) záměrný (kriteriální) výběr
- c) příležitostný výběr
- d) teoretické vzorkování
- e) kvótní výběr

47. O jaký typ experimentálního designu se jedná, pokud ověřujeme hypotézu o rozdílu mezi mírou znalostí získaných klasickou výukou oproti online výuce, přičemž využijeme logiku pretest-posttest, kdy nejprve změříme výchozí míru znalostí, a poté po dobu 2 měsíců náhodně určenou polovinu studentů vyučujeme pouze prezenčně (A) a druhou polovinu pouze online (B)? Na konci experimentu opět změříme míru znalostí.

- a) faktoriální
- b) zkřížený
- c) kvazi
- d) vnitrosubjektový
- e) mezisubjektový

48. Pokud v rámci ověřování psychometrických kvalit nově vytvářené diagnostické metody měřící pozornost srovnáváme výsledky participantů v této metodě s jejich výsledky v téže metodě po uplynutí 2 měsíců, pak se věnujeme ověřování

- a) reliability paralelních forem testu.
- b) test-retestové reliability.
- c) přírůstkové validity.
- d) souběžné kriteriální validity.
- e) vnitřní konzistence.

49. Co je hlavním problémem u následující položky z dotazníku?

S jakou pravidelností si před spaním čistíte chrup?

Vždy Obvykle Občas Někdy

- a) škála možných odpovědí není vyvážená
- b) škála má sudý počet možných odpovědí a chybí tak prostřední možnost
- c) odpovědi nebudeme moci zpracovávat parametrickými testy
- d) jde o sugestivní otázku
- e) jde o projektivní otázku

50. Odpověď na dílčí položku dotazníku na škále *rozhodně souhlasím / spíše souhlasím / něco mezi / spíše nesouhlasím / rozhodně nesouhlasím* je z pohledu dělení dle Stevensův proměnnou

- a) nominální.
- b) ordinální.
- c) intervalovou.
- d) poměrovou spojitou.
- e) poměrovou diskretní.

VI. Statistika

51. Co z níže uvedeného obecně platí pro *náhodnou veličinu*?

- a) Jejím definičním oborem je nějaká podmnožina množiny reálných čísel.
- b) Jejím oborem hodnot je množina elementárních jevů.
- c) Nabývá hodnot mezi nulou a jedničkou.
- d) Může být spojitá nebo diskrétní.
- e) Jedná se o jiné značení pro náhodný jev.

52. V krabici jsou dvě černé a dvě bílé šachové figurky. Náhodně vylosujeme dvě z nich. Jaká je pravděpodobnost, že obě vylosované figurky budou bílé?

- a) 1/2
- b) 1/4
- c) 1/6
- d) 1/8
- e) 1/16

53. Níže uvedená tabulka obsahuje hodnoty získané při 5 párových měřeních znaku X a znaku Y. Jakou hodnotu nalezneme, vypočítáme-li z uvedených dat Pearsonův korelační koeficient mezi těmito dvěma proměnnými?

Znak X:	10	20	30	40	50
Znak Y:	1	10	100	1000	10000

- a) přesně -1
- b) nějakou hodnotu z intervalu (-1, -0,3]
- c) nějakou hodnotu z intervalu (-0,3, 0,3)
- d) nějakou hodnotu z intervalu [0,3, 1)
- e) přesně 1

54. Níže uvedená tabulka obsahuje hodnoty získané při 5 párových měřeních znaku X a znaku Y. Jakou hodnotu nalezneme, vypočítáme-li z uvedených dat Spearmanův korelační koeficient mezi těmito dvěma proměnnými?

Znak X:	10	20	30	40	50
Znak Y:	10000	1000	100	10	1

- a) přesně -1
- b) nějakou hodnotu z intervalu (-1, -0,3]
- c) nějakou hodnotu z intervalu (-0,3, 0,3)
- d) nějakou hodnotu z intervalu [0,3, 1)
- e) přesně 1

55. Výzkumník srovnal dvě skupiny o patnácti probandech s pomocí t-testu pro dva nezávislé výběry. Signifikantní rozdíl zde však nenalezl. Který zápis této situaci odpovídá a neobsahuje nesmyslné hodnoty?

- a) $t(30) = 1,66$, $p = 0,01$, Cohenovo $d = 0,61$
- b) $t(28) = 1,66$, $p = 0,11$, Cohenovo $d = 0,61$
- c) $t(28) = 16,66$, $p = 0,01$, Cohenovo $d = 0,61$
- d) $t(30) = 16,66$, $p = 0,11$, Cohenovo $d = 6,61$
- e) $t(28) = 1,66$, $p = 0,11$, Cohenovo $d = 6,61$

56. Které z níže uvedených předpokladů bychom měli ověřit v případě, že chceme testovat platnost nulové hypotézy s pomocí *Fisherova faktoriálního (exaktního) testu*?

- a) předpoklad normality rozdělení
- b) předpoklad minimálních očekávaných četností
- c) předpoklad shody rozptylů ve skupinách
- d) předpoklad nepřítomnosti kolinearity
- e) test není svázán žádnými z výše uvedených předpokladů

57. Který z níže uvedených testů lze považovat za neparametrický ekvivalent párového *t*-testu?

- a) Kruskalův–Wallisův test
- b) Kolmogorovův–Smirnovův test
- c) Wilcoxonův test
- d) Mannův-Whitneyho test
- e) Shapirův-Wilkův test

58. Co označuje v kontextu parametrické statistiky pojem *multikolinearita*?

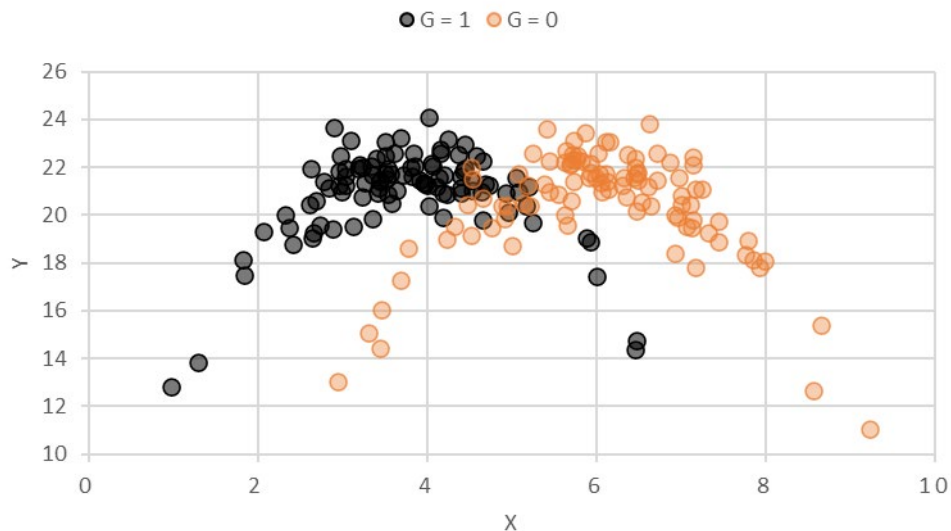
- a) Odlišné hodnoty regresních vah u více skupin.
- b) Stav, kdy lineární model obsahuje regresory různých typů.
- c) Silné zešikmení závislé proměnné.
- d) Vysokou korelovanost více regresorů nebo jejich skupin.
- e) Nestejný rozptyl reziduí při různých hodnotách regresorů.

59. S pomocí všeobecného lineárního modelu ověřujeme hypotézu, zda uchazeči o studium psychologie získají v přijímacím testu více bodů, pokud absolvují některý z přípravných kurzů A a B. Kromě závislé proměnné *počet bodů* obsahuje model regresory *kurz A* (kódovaný jedničkou, pokud uchazeč kurz absolvoval, a nulou, pokud ne) a *kurz B* (kódovaný analogicky) a interakční člen *kurz A × kurz B*. Statistický software nám poskytl níže uvedené odhady parametrů modelu. Kdo dostává dle těchto výsledků v průměru nejvíce bodů?

	Regresní koeficient
Absolutní člen	20
Kurz A	4
Kurz B	0
Kurz A × Kurz B	2

- a) Uchazeč, který absolvoval pouze kurz A.
- b) Uchazeč, který absolvoval pouze kurz B.
- c) Uchazeč, který absolvoval oba kurzy.
- d) Uchazeč, který neabsolvoval žádný kurz.
- e) Nelze rozhodnout, v průměru všichni získávají stejný počet bodů.

60. Který z níže uvedených lineárních modelů je nejvhodnější k popisu dat na obrázku?

- a) $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot G + \varepsilon$
- b) $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot G + \beta_3 \cdot X \cdot G + \varepsilon$
- c) $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X^2 + \beta_2 \cdot G + \varepsilon$
- d) $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot X^2 + \beta_3 \cdot G + \varepsilon$
- e) $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X + \beta_2 \cdot X^2 + \beta_3 \cdot G + \beta_4 \cdot X \cdot G + \varepsilon$